

Thema ZORG t.b.v. SDCH 11 april 2025

Waar denken we aan bij het thema zorg? Veelal wordt het gekoppeld aan de gezondheidszorg, of hulp en ondersteuning die mensen op enig moment nodig hebben. Ook geestelijke gezondheidszorg, thuiszorg of mantelzorg vallen onder dit begrip. Maar wat is zorg eigenlijk? Wie heeft zorg nodig en wie zorgt daarvoor?

Zorg lijkt iets externs te zijn, we kunnen het krijgen als we betalen. Hebben we recht op zorg? We kunnen verschil maken tussen zorg geven of zorg ontvangen.

Bestaat er ook een soort zorgplicht of zorgverantwoordelijkheid? Maar wie draagt dan deze plicht of verantwoording? Is zorg eigenlijk altijd interactioneel en is het vooral een kwestie van wetgeving en marktwerking, of moeten we het dichterbij onszelf zoeken?

Dan krijgt het thema zorg een meer persoonlijke karakter zoals; zorgbehoefte hebben, zorgplicht voelen of juist zorgeloosheid t.a.v. zorg in welke vorm dan ook?

Maar hoe zit het dan met zelfzorg, is dat alleen van toepassing als een ander niet voor ons zorgt? Bij zelfzorg denken we aan gezond eten, beweging en rust. Maar kan zelfzorg ook betekenen dat je even stil staat bij wie je bent en waar je voor staat?

Zelfzorg in de filosofie vindt zijn oorsprong in de traditie van Socrates, die de filosofie dichterbij mensen bracht. Zelfonderzoek van ideeën en waarden, leidt tot meer zelfkennis en brengt authenticiteit.

We kunnen ook onverschillig zijn t.a.v. zorg of zelfs in verwaarlozing terecht komen zoals sommige kinderen, dieren of natuur.

Bestaat zorg vooral uit acties of is zorg een gevoel? Kan zorg ook aangeboren zijn of voorkomend uit kind ervaringen, waarin veel ouderlijke zorg tot voorbeeld was?

Misschien heeft het te maken met een deel van ons karakter omdat de ene persoon meer zichtbaar het thema zorg etaleert dan de ander, b.v. door de zorg voor elkaar, huis en have, en een altijd gepoetste auto? Maar hoe zit dat dan bij dieren, zorgen die ook?

Is zorg ook te leveren zonder betrokkenheid of verantwoordelijkheid? Een soort mechanische zorg al dan niet door een robot uitgevoerd?

We kunnen ook een doorgeslagen vorm van zorg zien, overbezorgdheid. Is dat dan nog zorg of een onbeteugelde dwang die uit angst ontstaat en uiteindelijk ontaard in zorgverslaving voor wat of wie dan ook, en kan leiden tot burn-out?

“Zorg maakt de uitoefening van wil en liefde mogelijk en het is ook de bron van het geweten. Geweten is de roep van Zorg” aldus filosoof Martin Heidegger (1889-1976)

Komt zorg dan voort uit een behoefte om te geven of ontvangen, of is zorg vooral aangeleerd en heeft zo een maatschappelijke plek ingenomen?

Kortom, wat roept zorg bij jou op?